

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 179/2022 van 9 september 2022

Betreft: Adviesaanvraag over een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de oprichting van de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag¹ (CO-A-2022-213)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),

Aanwezig: Mevrouw Cédrine Morlière en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Alain Maron, lid van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd voor Sociale Actie en Gezondheid, ontvangen op 20 juli 2022;

Brengt op 9 september 2022 het volgende advies uit:

---

¹ B.S. 12.04.2017

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het lid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (hierna "de COCOM") dat bevoegd is voor sociale actie en gezondheid (hierna "de aanvrager") vroeg op 20 juli 2022 het advies van de Autoriteit over een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de oprichting van de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag (hierna "het ontwerp") en in het bijzonder over het artikel 38.
2. Bij ordonnantie van 23 maart 2017 wordt de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag (hierna "Iriscare") opgericht om de gelijknamige bevoegdheden te beheren die sinds de aanneming van de bijzondere financieringswet van 6 januari 2014 "*inzake de zesde staatshervorming*" door de COCOM worden uitgeoefend.
3. De aanvrager wijst er zelf op dat de Autoriteit talrijke adviezen heeft uitgebracht over ontwerpnormen met betrekking tot de bevoegdheden van Iriscare². De Autoriteit verwijst naar deze adviezen voor aspecten die in dit advies niet aan de orde komen, maar merkt op dat veel van de hieronder gemaakte opmerkingen reeds in de bovengenoemde adviezen zijn opgenomen.
4. Volgens de memorie van toelichting is het doel van ontwerpartikel 38 dat «*een aantal hiaten moesten worden ingevuld, zoals de afwezigheid van een wettelijke basis voor de verwerking van persoonsgegevens*». Hiertoe integreert het ontwerp in de ordonnantie van 2017 een nieuw hoofdstuk VII/1 (dat het artikel 41/1 bevat), met als titel «*Verwerking van persoonsgegevens en bewaartermijnen*».
5. Het nieuwe artikel 41/1 bevat de doeleinden van de verwerking (lid 1) en somt vervolgens de categorieën gegevens op die door Iriscare mogen worden verwerkt «*onder voorbehoud van de bepalingen vervat in specifieke wetgeving die de Dienst in het kader van de uitvoering van zijn opdrachten toepast*» (lid 2). Deze bepaling bevat ook de rechtsgrondslag voor de verwerkingen (leden 3 en 4) en de bewaartermijnen (lid 5).

---

² Advies 128/2018 van 7 november 2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-128-2018.pdf>), 154/2018 van 19 december 2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-154-2018.pdf>), 166/2018 van 19 december 2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-166-2018.pdf>), 30/2020 van 3 april 2020 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-30-2020.pdf>), 36/2021 van 19 maart 2021 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-36-2021.pdf>), 188/2021 van 25 oktober 2021 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-188-2021.pdf>), 53/2022 van 9 maart 2022 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-53-2022.pdf>), 104/2022 van 3 juni 2022 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-104-2022.pdf>)

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. Rechtsgrond en legaliteitsbeginsel

6. In het verleden had de Autoriteit vastgesteld dat er geen rechtsgrondslag was voor de verwerkingen van Iriscare, en wel in de volgende bewoordingen: «(...) *overeenkomstig artikel 6.1.e) van de AVG, kunnen de gedecentraliseerde diensten in de zin van artikel 9 van de voornoemde wet van 8 augustus 1980 – zoals bijvoorbeeld Iriscare – slechts rechtmatig persoonsgegevens verwerking indien de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak of de taken van algemeen belang waarmee deze diensten zijn belast. Als zodanig is het vereist dat in de wettelijke norm betreffende de toekenning van een taak of opdracht van algemeen belang aan een bepaalde dienst, voldoende nauwkeurig de doeleinden voor de verwerkingen van persoonsgegevens die in dit kader zullen plaatsvinden worden gespecificeerd, zodanig dat de norm voldoet aan de vereiste van voldoende voorspelbaarheid* »³.
7. Het derde lid van artikel 41/1 in ontwerp bepaalt «*de verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op artikel 6.1. c) en e), van de [AVG]*».
8. De Autoriteit herinnert eraan dat, hoewel de in artikel 6.1.c) en e), van de AVG genoemde rechtsgrondslagen binnen dezelfde norm geldig naast elkaar kunnen bestaan, zij noodzakelijkerwijs betrekking moeten hebben op verwerkingen die voor verschillende doeleinden worden verricht. Terwijl de formulering van artikel 6.1.c) het voordeel heeft dat de mogelijkheden tot verwerking die de verwerkingsverantwoordelijke kan verrichten, worden beperkt door verwijzing naar de wettelijke verplichtingen waaraan hij is onderworpen, is de verwijzing naar artikel 6.1.e), niet van belang indien zij niet vergezeld gaat van een verwijzing naar de taken van algemeen belang waarvan de uitvoering de verwerking van persoonsgegevens met zich mee kan brengen⁴. Hieruit volgt dat deze bepaling anders moet worden geformuleerd om een onderscheid te maken tussen doeleinden waarvoor de verwerking wordt gebaseerd op een wettelijke verplichting om gegevens te verwerken (in welk geval de verplichting moet worden vastgelegd in een bepaling van de ordonnantie of andere regels waarnaar, voor zover mogelijk, in het ontwerp zou moeten worden verwezen) en doeleinden die in het algemeen belang zijn en waar voor de verwezenlijking ervan waarschijnlijk gegevens zullen moeten worden verwerkt⁵.

---

³ Advies 104/2022, op.cit., punt 24, blz. 10

⁴ Zie voor deze kwestie ook advies 06/2014 van de Groep artikel 29, over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG van 9 april 2014.

⁵ Voor de analyse van de doeleinden van de uitvoering van gezinsbijslagen, controle en accreditatie en de rechtsgrondslag van de daarmee verband houdende verwerkingen, zie overweging 6 e.v. van Advies 166/2018, op.cit., blz. 3 ev.

9. Verder bepaalt het ontwerp het volgende: «*de verwerking van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens*» is gebaseerd op artikel 9.2. h) van de AVG (lid 3) en «De verwerking is eveneens gebaseerd op artikel 10 van de [AVG]» (lid 4).
10. In dit verband wijst de Autoriteit erop dat het, zoals in overweging 51 van de AVG wordt gesteld, van belang is de rechtsgrondslag van artikel 6.1 niet te verwarren met de uitzonderingen (of vrijstellingen) als bedoeld in artikel 9.2 (dat voorziet in tien gevallen waarin deze bijzondere categorieën gegevens mogen worden verwerkt).
11. Voor de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens betekent dit dat de verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 6.1 een rechtsgrondslag moet hebben om persoonsgegevens te verwerken - ongeacht de categorie ; "*bijzonder*" of niet - en (bovendien) vallen onder een van de tien uitzonderingen van artikel 9.2⁶. De rechtsgrondslag van artikel 6.1 en de vrijstelling van artikel 9.2 behoeven echter niet noodzakelijkerwijs overeen te stemmen. Dezelfde redenering geldt ook voor de in artikel 10 van de AVG bedoelde gegevens.
12. Derhalve, na eerst te hebben vastgesteld - en in de toelichting naar behoren te hebben gemotiveerd - of het waarschijnlijk is dat bijzondere categorieën gegevens zullen worden verwerkt (en zo ja, welke⁷), en zo ja, onder welke omstandigheden, en of in een dergelijke verwerking niet reeds is voorzien in een andere norm (waarnaar moet worden verwezen)⁸, dienen de leden 3 en 4 van het ontwerp-artikel 41/1 opnieuw te worden geformuleerd.
13. Bij gebrek aan uitleg in de toelichting bij artikel 38 van het wetsontwerp, die het mogelijk zou maken de verhouding te begrijpen tussen de verwerkingen die op grond van andere regelgeving worden verricht en die waarin het wetsontwerp voorziet, gaat de Autoriteit ervan uit dat Iriscare gegevens betreffende minderjarigen en kwetsbare personen zal moeten verwerken. De Autoriteit baseert zich ook op de veronderstelling dat, ondanks de hierboven gemaakte opmerkingen, de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens door Iriscare in het ontwerp zou worden gehandhaafd. Bijgevolg kunnen sommige van de gegevensverwerkingen waartoe het ontwerp aanleiding geeft, leiden tot een aanzienlijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

---

⁶ Zie hiervoor de beslissing ten gronde van de Geschillenkamer nr.76/2021, overw. 33 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-76-2021.pdf>) en GEORGIEVA, L. and KUNER, C., "Article 9. Processing of special categories of personal data" in KUNER, C., BYGRAVE, L.A. en DOCKSEY, C., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR). A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, p. 37: "The Commission has stated that the processing of sensitive data must always be supported by a legal basis under Article 6 GDPR, in addition to compliance with one of the situations covered in Article 9(2). The EDPB has also stated that 'If a video surveillance system is used in order to process special categories of data, the data controller must identify both an exception for processing special categories of data under Article 9 (i.e. and exemption from the general rule that one should not process special categories of data) and a legal basis under Article 6'".

⁷ de Autoriteit gaat ervan uit dat Iriscare niet bedoeld is voor de verwerking van biometrische gegevens, genetische gegevens of gegevens over politieke opvattingen

⁸ Zie in dit verband de overwegingen 31 en volgende van het advies 53/2022, *op.cit.*, blz. 11

14. Daarom is het overeenkomstig artikel 22 van de *Grondwet* noodzakelijk dat de "essentiële elementen" van de verwerking in de ordonnantie worden omschreven. Het gaat om deze elementen: (het)(de) precieze doeleinde(n)⁹, waarvan bij lezing reeds kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingsverrichtingen zullen worden ingevoerd voor de verwezenlijking ervan, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van (dit) (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens¹⁰, de (categorieën van) betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of (categorieën van) ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld¹¹ en de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld, evenals de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG.
15. Bovendien, in samenlezing van artikel 8 EVRM, artikel 22 van de Grondwet en artikel 6.3 van de AVG - moet elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer worden voorgeschreven in een '*voldoende precieze wettelijke bepaling*' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met het nagestreefde doeleinde. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling worden de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven¹². De uitvoerende macht kan in principe slechts worden gemachtigd voor de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd.
16. Met betrekking tot de gegevensverwerkingen die waarschijnlijk niet zullen leiden tot een aanzienlijke aantasting van de rechten en vrijheden van de betrokkenen (zoals gegevens met betrekking tot arbeidsovereenkomsten of de kwalificaties van personeelsleden), is het daarentegen voldoende dat het doel of de doelen van de verwerking en de verwerkingsverantwoordelijke in de ordonnantie worden vermeld. De vaststelling van de andere essentiële elementen kan op geldige wijze aan het Verenigd College worden gedelegeerd, op voorwaarde dat deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven.
17. De Autoriteit zal hieronder onderzoeken of het ontwerp aan deze eisen voldoet, en merkt nu al - met enige verbazing - op dat het ontwerp aan het Verenigd College alleen de bevoegdheid delegeert om « *de bewijswaarde (...) van de gegevens en dossiers die elektronisch bewaard worden* » vast te stellen.

---

⁹ Zie ook artikel 6.3 van de AVG.

¹⁰ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

¹¹ Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

¹² Zie DEGRAVE, E., "L'e-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, blz. 161 e.v. (zie o.a.: EHRM, arrest Rotaru tegen Roemenië, 4 mei 2000). zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

2. Doeleinden

18. Volgens artikel 5.1.b, van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Ook moet, overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG en artikel 22 van de Grondwet, het doel op voldoende uitdrukkelijke en nauwkeurige wijze worden geformuleerd, zodat voor de betrokkenen duidelijk is wat de precieze redenen zijn die tot de verwerking van hun persoonsgegevens hebben geleid. Uit de lezing van het doeleinde moet de burger kunnen opmaken welke gegevensverwerkingen nodig zijn om het doeleinde te realiseren.
19. Artikel 41/1, eerste lid bepaalt «*de persoonsgegevens worden enkel verwerkt om deze ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan toe te passen.*».
20. Zoals gezegd moeten, ongeacht de omvang van de inmenging, de doeleinden noodzakelijkerwijs in de ordonnantie worden vermeld in een vorm waaruit de betrokkenen kunnen afleiden welke gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn om die doeleinden te verwezenlijken. Daarom moet enerzijds de verwijzing naar uitvoeringsbesluiten worden weggelaten en moet anderzijds dit zeer algemene doel worden aangevuld met een lijst van specifieke doeleinden.
21. De Autoriteit merkt op dat, naast de algemene vermelding van doeleinden in artikel 41/1, een aantal van de bovengenoemde specifieke doeleinden wordt genoemd voor bepaalde categorieën van gegevens waarvan de verwerking in het ontwerp is vastgelegd¹³. Deze praktijk is volkomen aanvaardbaar. Indien voor deze wetgevingskeuze wordt gekozen, moet er echter voor worden gezorgd dat elk van de genoemde categorieën gegevens aan een van deze specifieke doeleinden kan worden gekoppeld. Voorts moet, zoals hierna zal worden opgemerkt, "*gegevens die nodig zijn voor*" worden vervangen door een categorie persoonsgegevens, gevolgd door "*met het oog op ...*". Tot slot zal, zoals hierboven vermeld, indien niet van de verwerking wordt afgezien, bijzondere aandacht worden besteed aan de beschrijving van de bijzondere categorieën van gegevens en de doeleinden waarvoor zij verwerkt kunnen worden.
22. De Autoriteit herinnert er in elk geval aan¹⁴ dat, indien de vermelding van gegevens betreffende veroordelingen bedoeld is om de naleving van bepaalde voorwaarden inzake goed gedrag in het licht

---

¹³ Zie bijvoorbeeld «*de opvolging van de beslissingen en de controle, zoals bedoeld in artikel 27/1, § 1/1, 5° te verzekeren*» (4°), «*de uitvoering van de de non-profitakkoorden*» (6°), «*om de Brusselse medische adviseurs te erkennen of hun erkenning in te trekken*» (7°), «*in individuele gevallen, te bepalen of een afwijking op een onverenigbaarheid met de functie van Brussels medisch adviseur wordt toegestaan, alsook hierover een advies te verstrekken*» (8°), etc.

¹⁴ De Autoriteit verzoekt de aanvrager in dit verband te verwijzen naar de overwegingen 31 en 32 van haar advies nr. 43/2021 van 2 april 2021 over een ontwerpordonnantie van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

van een specifiek doel te kunnen controleren, dit doel omschreven moet worden en het begrip "zedelijkheid" met de grootst mogelijke zorgvuldigheid moet worden gedefinieerd¹⁵. Zo niet, dan moet worden afgezien van de verwerking van de gegevens uit het strafregister.

23. Tot slot merkt de Autoriteit op dat, hoewel sommige organen van Iriscare onderworpen zijn aan rapporteringsverplichtingen op grond van het besluit van 2017¹⁶ en Iriscare is aangewezen als de verantwoordelijke voor bepaalde verwerkingen in het kader van bepaalde door derden uitgevoerde rapporteringsverplichtingen, het ontwerp niet voorziet in een verwerkingsdoel dat verband houdt met de rapportering¹⁷. De Autoriteit neemt hier nota van, maar vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat, bij de huidige stand van het ontwerp, de rapportering die niet onder andere normen valt, alleen betrekking heeft op de verwerking door Iriscare van gegevens die het niet of niet langer mogelijk maken de betrokkenen te identificeren (meer bepaald anonieme gegevens volgens de regels van de kunst voor de mededeling ervan aan Iriscare).

3. Evenredigheid/ minimale gegevensverwerking

24. Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (beginsel van "minimale gegevensverwerking").
25. Het ontwerp voorziet in de verwerking van persoonsgegevens van personeelsleden (artikel 41/1, lid 2, 1° en 6°), leden van de organen die deelnemen aan de vergaderingen van de organen, (2°), zorgverleners, medisch adviseurs (7), leden van lokale colleges (10°) en bepaalde rechthebbenden (11°). De Autoriteit is van oordeel dat, met uitzondering van de persoonsgegevens van de rechthebbenden, de verwerking van persoonsgegevens van de hierboven opgesomde personen kan worden gebaseerd op de uitoefening van de taak van algemeen belang van Iriscare en dat de categorieën gegevens die mogen worden verwerkt, niet in het ontwerp hoeven te worden opgesomd. Indien de aanvrager er echter voor kiest een lijst op te stellen, moet voor elk van de betrokkenen worden aangegeven welke categorieën gegevens Iriscare in het kader van dit ontwerp kan verwerken. In hun huidige vorm lijken de leden 2, 1° en 3°, en 3 van het ontwerpartikel 41/1 immers de verwerking

---

inzake opvang of huisvesting van bejaarde personen en inzake collectieve diensten, zie ook de overwegingen 16 ev van het advies 53/2022, *op.cit.*, blz. 7

¹⁵ Zie in dit verband, uitdrukkelijk met betrekking tot het begrip "zedelijkheid", advies nr. 249 van 23 december 2021 over een voorontwerp van ordonnantie betreffende taxidiensten en evenementiële personenvervoerdiensten, overwegingen 32, 43 en 5. Voor de algemene gelijkaardige begrippen (professionele betrouwbaarheid, goede reputatie), zie het advies van de Autoriteit 231/2021 van 3 december 2021 over een voorontwerp van ordonnantie betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen voor het wegverkeer, het advies van de Autoriteit 155/2021 van 10 september 2021 over een voorontwerp van koninklijk besluit over het statuut van en het toezicht op aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en aanbieders van bewaarportemonnees, punten 28-29

¹⁶ Zie art. 28, § 1, 4°

¹⁷ Zie artikel 35/1, § 6 van de ordonnantie van 4 april 2019 betreffende de rapportage door de (private) kinderbijslaginstellingen

van genetische gegevens van personeelsleden en zorgverleners mogelijk te maken, wat duidelijk onaanvaardbaar zou zijn voor de Autoriteit.

26. Bovendien is de Autoriteit van oordeel dat het onderscheid tussen de gegevens betreffende het personeel (1°) en de veel gedetailleerdere gegevens betreffende de personeelsleden die onder de non-profitakkoorden vallen (6°), moet worden verduidelijkt.
27. Teneinde de werkingssfeer van het doelbeginsel niet te beperken, is de Autoriteit van oordeel dat de woorden "*verwerkt alleszins*" in ontwerpartikel 41/1, lid 2, moeten worden weggelaten.
28. Het derde lid bepaalt dat de bijzondere categorieën gegevens «*worden verwerkt door of onder verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die aan het beroepsgeheim is gebonden of door een andere persoon die tot de geheimhouding is gehouden*». In aanvulling op wat hieronder zal worden gezegd over de verwerkingsverantwoordelijke, tenzij dit gewoon wordt weggelaten, moet deze bepaling zo worden geherformuleerd dat gezondheidsgegevens alleen mogen worden verwerkt door een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg, terwijl andere bijzondere categorieën van gegevens alleen mogen worden verwerkt door een personeelslid van Iriscare dat aan een geheimhoudingsplicht is onderworpen.
29. Wat betreft het gebruik van het rijksregisternummer (6°), herinnert de Autoriteit eraan dat unieke identificatienummers een bijzondere bescherming genieten. Artikel 87 van de AVG bepaalt dat de lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen, er moeten over waken dat dit alleen wordt gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene.
30. Zoals de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL), voorganger in rechte van de Autoriteit, reeds eerder heeft benadrukt¹⁸ impliceren dergelijke waarborgen:
  - dat het gebruik van een algemeen identificatienummer beperkt wordt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is, aangezien het risico's impliceert inzake koppeling van bestanden,
  - dat de doeleinden duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden¹⁹,
  - dat de bewaartermijn van dat nummer en de eventuele mededelingen ervan aan derden eveneens worden omkaderd,

---

¹⁸ Advies 19/2018 van 29 februari 2018 over een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken".

¹⁹ Enkel "identificatie" als doeleinde vermelden voor het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister beantwoordt niet aan deze criteria. De redenen waarom de identificatie plaatsvindt en het kader waarin dit nummer wordt gebruikt, dienen te worden gepreciseerd, zodat men de soorten verwerkingen kan vermoeden die met behulp van dit nummer zullen worden uitgevoerd.

- dat de technische en organisatorische maatregelen het beveiligd gebruik passend omkaderen en
- dat de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen gesanctioneerd worden met effectieve, proportionele en ontradende sancties.

31. Artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (WRR) beperkt het gebruik van het identificatienummer van het Register tot de taken van algemeen belang, en stelt de instellingen die bij of krachtens een wet gemachtigd zijn dat nummer met dat doel te gebruiken, vrij van voorafgaande machtiging bij ministerieel besluit. Elke wettelijke bepaling die in een dergelijk gebruik voorziet, moet aan de gebruikelijke kwaliteitscriteria voldoen door ten minste duidelijk het concrete doeleinde aan te geven waarvoor het identificatienummer in het Rijksregister zal worden gebruikt. Voor zover Iriscare niet reeds gerechtigd is dit nummer te gebruiken, moet het ontwerp worden herzien om met het bovenstaande rekening te houden.

32. Voor de rest vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat inmenging in het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens alleen is toegestaan als zij noodzakelijk is en in verhouding staat tot de nagestreefde doeleinden²⁰. Zoals hierboven echter reeds is opgemerkt, is de formulering van de doeleinden van de verwerking zo gebrekkig dat het voor de Autoriteit (en voor de betrokkenen) onmogelijk is om de noodzaak en de evenredigheid van de in het ontwerp voorziene verwerkingen te beoordelen. Daarom zullen de bepalingen van het ontwerp die betrekking hebben op gegevensverwerkingen die niet reeds door andere normen worden geregeld of die waarschijnlijk niet onder de opdrachten van algemeen belang van Iriscare zullen vallen, met de

---

²⁰ Een verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd indien zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde doel (algemeen belang) te bereiken. Daarom is het noodzakelijk:

- Ten eerste, dat met de gegevensverwerking daadwerkelijk het beoogde doel kan worden bereikt. Derhalve moet op basis van feitelijke en objectieve elementen worden aangetoond dat de verwerking van persoonsgegevens doeltreffend is om het beoogde doel te bereiken;
- Ten tweede, dat deze verwerking van persoonsgegevens de minst ingrijpende maatregel is met betrekking tot het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit betekent dat indien het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer of van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden. Hiertoe moet met een gedetailleerde beschrijving en aan de hand van feitelijk en objectief bewijsmateriaal kunnen worden aangetoond om welke redenen de andere minder ingrijpende maatregelen niet volstaan om het beoogde doel te bereiken.

Indien de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens is aangetoond, moet nog worden aangetoond dat de verwerking evenredig is (in de strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht bestaat tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat wordt beoogt - en dat daadwerkelijk kan worden bereikt - met die verwerking. De voordelen van de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen voor de betrokkenen. Ook hier moet kunnen worden aangetoond dat deze analyse is uitgevoerd voordat de verwerking wordt verricht.

grootste zorg worden geherformuleerd²¹ (in het bijzonder indien gegevens uit strafregisters kunnen worden verwerkt²²).

4. Bewaartermijn

33. Krachtens artikel 5, lid 1, punt e), van de AVG, mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
34. Artikel 41/1, 5de lid in ontwerp bepaalt: *«onder voorbehoud van de bepalingen vervat in specifieke wetgeving die de Dienst in het kader van de uitvoering van zijn opdrachten toepast, bewaart de Dienst de in het tweede lid bedoelde persoonsgegevens, evenals alle dossiers die het behandelt, tien jaar vanaf 1 januari van het jaar na de gebeurtenis die de termijn doet ingaan. Het Algemeen Beheerscomité kan verduidelijken wat onder "gebeurtenis" dient te worden verstaan».*
35. Zoals reeds vermeld in haar advies 166/2018 moeten de bewaartermijnen worden onderscheiden (en vooral gerechtvaardigd) naargelang de doeleinden die het ontwerp nastreeft. Voor zover bijvoorbeeld de voor- en achternaam van de deelnemers die zijn opgenomen in de notulen van een vergadering, als persoonsgegevens worden beschouwd²³, moet kunnen worden aangetoond dat dezelfde bewaartermijn voor de persoonsgegevens van een persoon die is uitgenodigd om een vergadering van een technisch comité bij te wonen (2°) in verhouding staat tot de tuchtrechtelijke gegevens van de Brusselse medische adviseurs (9°).
36. Bovendien moet, om te voldoen aan artikel 5.1.e) van de AVG, uitdrukkelijk worden vermeld dat deze termijnen een maximum zijn.
37. Ten slotte is de Autoriteit van mening dat het delegeren aan het Algemeen Beheerscomité van wat moet worden verstaan onder een zo vage term als "gebeurtenis", neerkomt op het delegeren van de

---

²¹ Anders zou de verwerking onwettig kunnen zijn (in strijd met artikel 5.1.c) van de AVG; Zie C. de Terwangne, «Les principes relatifs au traitement des données à caractère personnel et à sa licéité», in *Le Règlement général sur la protection des données – analyse approfondie*, Bruxelles, Larcier, blz. 89 dat bepaalt (*vrije vertaling*): *«het vereiste van rechtmatigheid betekent dat de verwerking van persoonsgegevens moet worden uitgevoerd in overeenstemming met alle toepasselijke wettelijke regels.»*

²² In dat geval zal de opnemings van de essentiële elementen die verband houden met de verwerking van deze gegevens (in de ordonnantie) moeten worden gerechtvaardigd in het licht van het evenredigheidsbeginsel. Immers, in toepassing van het beginsel van de minimale gegevensverwerking van de AVG is het van belang dat uit de te verstrekken uittreksels uit het strafregister alleen blijkt of de betrokkenen al dan niet het voorwerp zijn geweest van veroordelingen als bedoeld in de wetgeving die het betrokken beroep reglementeert. Om te voorkomen dat minder ernstige of zeer oude veroordelingen een onevenredige belemmering vormen voor de reïntegratie van de betrokkenen, moet daarom in de bepaling van de ordonnantie, die voorziet in de verwerking van de persoonsgegevens die zijn opgenomen in het uittreksel uit het strafregister van de daarin aangewezen personen, nauwkeurig worden bepaald van welke categorieën veroordelingen de betrokkenen moeten worden vrijgesteld, alsmede binnen welke termijn deze categorieën veroordelingen niet mogen zijn voorgekomen (zie V. De Greef, « *Surveiller et punir... Les personnes condamnées par le casier judiciaire* », *Le casier judiciaire Approches critiques et perspectives comparées*, sous la dir. de V. De Greef et J. Pieret, Bruxelles, Larcier, coll. Crimen, 2011, pp. 21-39).blz

²³ HvJEU (GC), 29 juni 2010, arrest *Commission c. The Bavarian Lager Co. Ltd*, C-28/08, pt 86

vaststelling van de bewaartermijn. In dezelfde geest merkt de Raad van State op: "*Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling is (...) in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke regels omdat erdoor wordt geraakt aan de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State*²⁴, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun secundaire of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn»²⁵ Dit maakt het noodzakelijk deze delegatie achterwege te laten en het beginpunt van de toepasselijke bewaartermijn te vermelden in een ad hoc-bepaling van het ontwerp. Anderzijds kan, zoals hierboven vermeld, met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens die geen aanzienlijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vormt, de vaststelling van deze termijnen op geldige wijze worden gedelegeerd aan het Verenigd College.

4. Verwerkingsverantwoordelijke

38. Artikel 41/1, eerste lid 1 van het ontwerp bepaalt het volgende: «*de administratie is de verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 4.7 van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*».
39. Gezien de ernst van de inmenging die door sommige van de in het ontwerp bedoelde verwerkingen kan worden veroorzaakt, verzoekt de Autoriteit de aanvrager om in de ordonnantie voor elke gegevensverwerking uitdrukkelijk aan te geven welke entiteit als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd. Dit zal ook voorkomen dat er onduidelijkheid bestaat over de identiteit van de persoon of entiteit die als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd en de uitoefening van de rechten van de betrokkene, zoals bepaald in de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG, vergemakkelijken.

---

²⁴ Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit kan daaraan worden toegevoegd.

²⁵ Overweging 27 van het advies RvS 67.719/VR van 15 juli 2020 over een voorontwerp van Wet van 9 oktober 2020 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde regionale overheden of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano.

40. De Autoriteit wil van deze gelegenheid gebruik maken om er nogmaals op te wijzen dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden²⁶. Het is dus noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens na te gaan wie het doel van de verwerking nastreeft en wie de middelen beheert die worden gebruikt om dat doel te bereiken.
41. In het licht van het bovenstaande moet ook lid 3 worden geherformuleerd om te bepalen dat bijzondere categorieën van gegevens «*worden verwerkt door of onder verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die aan het beroepsgeheim is gebonden of door een andere persoon die tot de geheimhouding is gehouden*» Het is immers belangrijk duidelijk te bepalen of deze gegevens alleen door een gezondheidswerker (werknemer van Iriscare) mogen worden verwerkt, dan wel of deze gezondheidswerker de verantwoordelijke voor de verwerking van deze gegevens wordt.
42. Het zesde lid van artikel 41/1 in ontwerp bepaalt «*De in het vorige lid bedoelde gegevens en dossiers kunnen elektronisch bewaard worden.*»
43. In dit verband herinnert de Autoriteit eraan, zoals zij reeds heeft aangegeven in haar Advies 154/2018²⁷, indien de gegevensinvoer effectief wordt verricht aan de hand van elektronische toepassingen, het onontbeerlijk is de rol te bepalen van alle actoren van dit ecosysteem (verwerkingsverantwoordelijke; verwerker; gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken) en zich te verzekeren van de naleving van de van kracht zijnde bepalingen door ieder van hen. Het ontwerp moet dan ook in die zin worden aangepast.

OM DIE REDENEN,

is de Autoriteit van mening dat:

- het ontwerp van artikel 41/1, lid 3, moet anders worden geformuleerd om een onderscheid te maken tussen doeleinden van een verwerking die wordt gebaseerd op de wettelijke verplichting om gegevens te verwerken en doeleinden die vallen onder een taak van algemeen belang waarvoor voor de uitvoering daarvan gegevens kunnen worden verwerkt (punt 8) ;

---

²⁶ Zowel de Werkgroep 29 – voorganger van de EDPB – als de Autoriteit hebben benadrukt dat het concept verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Werkgroep 29, Advies 1/2010 over de begrippen "verantwoordelijke voor de verwerking" en "verwerker", 16 februari 2010, blz. 9 (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen* zoals advocaten, blz.1 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Begrippen_VW_OA.pdf).

²⁷ *Op. cit.*, punt 5.

- de leden 3 en 4 van ontwerpartikel 41/1 moeten anders worden geformuleerd (punten 11, 12 en 21) ;
- de verwijzing naar de uitvoeringsbesluiten moet worden weggelaten en dit zeer algemene doel moet worden aangevuld met een opsomming van specifieke doelen (punt 20) ;
- Elk van de opgesomde categorieën gegevens moet aan een specifiek doel worden gekoppeld (punt 21) ;
- de woorden "*de gegevens die nodig zijn voor*" moeten worden vervangen door een categorie van persoonsgegevens, en moet worden gevolgd met de woorden "*met het oog op ...*" (punt 21);
- indien de aanvrager ervoor kiest een lijst van categorieën gegevens betreffende andere betrokkenen dan de rechthebbenden op te nemen, moeten de categorieën gegevens die met betrekking tot de verschillende betrokkenen mogen worden verwerkt, worden gespecificeerd (punt 25) ;
- het onderscheid tussen gegevens betreffende personeel (1°) en personeelsleden die onder een non-profitakkoord vallen (6°) moet worden verduidelijkt (punt 26) ;
- de woorden "*verwerkt in elk geval*" in artikel 41/1, 2de lid in ontwerp, moeten worden weggelaten (punt 27);
- het ontwerpartikel 41/1, lid 3, moet worden geherformuleerd om te bepalen dat gezondheidsgegevens alleen mogen worden verwerkt door een gezondheidswerker, terwijl andere bijzondere categorieën gegevens alleen mogen worden verwerkt door een personeelslid van Iriscare dat aan een geheimhoudingsplicht is onderworpen (punt 28) ;
- het ontwerp moet duidelijk het concrete doel vermelden waarvoor het identificatienummer van het Rijksregister zal worden gebruikt (punt 31) ;
- Artikel 38 van het ontwerp moet grondig worden herzien en de opnemings van essentiële elementen in verband met gegevensverwerking moet vergezeld gaan van een motivering ten aanzien van het evenredigheidsbeginsel in de toelichting (punt 32) ;
- de bewaartermijnen moeten worden onderscheiden (en gemotiveerd) naar gelang van de met het ontwerp beoogde doeleinden (punt 35) ;
- er moet uitdrukkelijk worden vermeld dat deze bewaartermijnen een maximum zijn (punt 36) ;
- de delegatie aan het Algemeen Beheerscomité moet worden weggelaten en het beginpunt van de toepasselijke bewaartermijn moet worden opgenomen in een ad-hocbepaling van het ontwerp (punt 38) ;
- de entiteit die moet worden beschouwd als de verwerkingsverantwoordelijke moet worden geïdentificeerd voor elk van de gegevensverwerkingen die met het ontwerp worden beoogd (punt 39) ;
- In het ontwerpartikel 41/1, lid 3, moet duidelijk worden bepaald of gezondheidsgegevens alleen door een gezondheidswerker (werknemer van Iriscare) mogen worden verwerkt, dan

wel of deze gezondheidswerker de verwerkingsverantwoordelijke wordt (punt 41) ;

- Indien de gegevensinvoer effectief wordt verricht aan de hand van elektronische toepassingen, is het onontbeerlijk de rol te bepalen van alle actoren van dit ecosysteem (verwerkingsverantwoordelijke; verwerker; gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken) en zich te verzekeren van de naleving van de van kracht zijnde bepalingen door ieder van hen (punt 43).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur